

זמני כניסה ויציאת השבת
לפי אופק נתיבות:
הדלקת נרות: 19:10*
צאת השבת: 20:20
רבינו תם: 20:53
שבת שלום ועבורך !!!

* 30 דק' קודם השקיעה

מזכרות נשים צבקות

פנינה לנשמה

מזעגל הזכויות

אשה המתלבשת ומתנהגת בצניעות צוברת לעצמה זכויות ישירות כל רגע ורגע, מלבד זאת נזקפות לזכותה זכויות נוספות הנובעות מהחיזוק העצום שהיא מביאה לסביבתה. בכל מקום יש נשים ובנות החפצות בכל מאודן להשתפר בתחום הצניעות ולשנות לטובה את סגנון הלבוש שלהן, אך כל אחת מרגישה שהיא בודדה במערכה, ואינה מעיזה להיות היחידה שנראית אחרת מחברותיה.

אותה אשה המתגברת והולכת בדרכי הצניעות נותנת לאותן נשים כח לקום ולעשות מעשה. המהפכה השקטה הזאת ממשיכה ומוסיפה עוד ועוד זכויות לעם ישראל, כאשר אט-אט נוספות עוד ועוד שכנות, חברות וקרובות משפחה למעגל המתחזקות. כל הזכויות הללו מצטרפות לחשבון הזכויות התפוח של אותה אשה צדקת ויראת ה', שנשאה לבה והשכילה לנהוג בצניעות ולא נכנעה ל"צו החברה". מי יוכל לשער את גודל שכרה בעולם הזה ובעולם הבא? (גדולי ישראל בביתם)

פינת ההלכה

שיחה עם איש זר

חז"ל הקדושים אומרים לנו: "אל תרבה שיחה עם האשה, (משום ששיחת הנשים מביאה לידי הרהור עבירה. רבינו יונה) באשתו אמרו ק"ו באשת חבירו, מכאן אמרו חכמים: כל המרבה שיחה עם האשה גורם רעה לעצמו (כלומר גורם שהיצר שנקרא רע מתגבר עליו. רבינו יונה) ובוטל מדברי תורה וסופו יורש גיהנם" (שסופו בא לידי עבירה. רבינו יונה), אנו רואים מכאן כמה צריך להזהר שלא להרבות שיחה עם אנשים זרים.

הלכה זו אמורה גם לגבי בני משפחה כמו: גיסים וגיסות, דודים ודודות, בני דודים וכדומה, ולכן יש לעורר על מנהג העולם שמקילים לדבר עם קרובים, גיסות, ובני דודים ודודות וכדומה, שמתוך קרבתן מרבים דברים יתרים שאינם הכרחיים, ולפעמים מבדחים דעתם זה עם זה, ואין זה אלא מתוך חסרון ידיעה, בחשבם שבקרובים אלו אין איסור, שהם כמו הורים ואחיות, ובודאי שזה יכול לגרום איסורי יחוד ח"ו. לכן צריך לפרסם ולהודיע שדעת תורה והפוסקים הוא להיפוך, שבקרובים צריך להזהר ביותר, ומוכן מאליה שכל קרבה איתם הוא פרצה בחומת הצניעות והקדושה, וצריך להתרחק מזה, ואז יהיה שמור בעולם הזה ובעולם הבא.

התחזקות ונישואין...

זכות ההצלחה

עמדתי לצאת לשמחת בת המצווה של אחיינית שתי, מחוץ לעיר מגורי. במהלך ההתארגנות שמתי גם מעט צבע שחור בעיניים. אך כשהבטתי שוב במראה, הרגשתי שזה בולט מדי ולא מתאים. אף שלא ידעתי את גדרי ההלכה בנושא, ליבי חש כי אין זה הדבר הנכון. קשה היה לי לעשות זאת אך בכל זאת החלטתי לטשטש את הצבע השחור כך שלא יורגש כמעט. יצאתי מהבית בהרגשה מרוממת של סיפוק - הרגשתי שעשיתי מעשה נכון ורצוני לפני ד'.

שמחת הבת מצווה עברה עלינו בנעימים, והגיעה העת לשוב הביתה. כבר כשעלינו, בשעת לילה מאוחרת, על האוטובוס הבינעירוני, הרגשתי שהנהג עצבני יתר על המידה. היה זה זמן קצר, ואני שחששתי לגורל הנוסעים, עקבתי אחריו ממקום מושבי. לאחר התאונה הקשה בקו 204, בסופו של דבר עברנו את רוב הדרך בשלום, בחסדי שמים.

אך לקראת הסוף, בכניסה לעיר, שמתי לב פתאום שראשו של הנהג נשמט אט אט, ידיו יורדות ונשמטות אף הן - הוא נרדם תוך כדי נסיעה! בהלתי הייתה עצומה. הנוסעים נמצאים בסכנה נוראה, ואין איש שם על לב.. הבטתי סביבי, רוב יושבי האוטובוס התנמנמו, או האזינו באוזניות. בראותי כי אין איש ניגשתי קרוב לנהג וניסיתי לקרוא לו בקול, אך לא הייתה כל תגובה... קראתי בקול רם יותר, יצרתי רעש גדול סביבי, ולפתע הוא התעורר... בתחילה הוא הכחיש - "מה פתאום, לא נרדמתי בכלל!" אחר כך החל להבין את מה שקרה כאן, אך החשוב ביותר היה, כי הוא החל שוב להנהיג את האוטובוס בדרך ישרה, עד אשר הגענו למחוז חפצנו לחיים, לשמחה ולשלום. מי יודע אם לא זכות החיזוק בצניעות אשר זכיתי לעשות הערב, הייתה זו שעמדה לי להינצל ולהציל את כל נוסעי האוטובוס... (סיפור קטן מעשה גדול 073-2951659 שלוחה 4)

סיפור לשבת

והסבירו: "הוא הדין בענייננו: כשם שיש שותפות יששכר וזבולון, לומד התורה עם הסוחר התומך בו ומאפשר את לימודו, כך יכול אדם להיות "יששכר וזבולון" כאחד, כאשר הוא עובד ועמל לפרנסתו כדי שיוכל לנהל אורח חיים יהודי, לחנך את ילדיו בחינוך תורני, להקדיש עיתים לתורה ולטיפול חלק במעשי חסד - אדם כזה הופך גם את שעות עבודתו ואף את שעות מנוחתו למכשירי מצוה ומקבל אף עליהם שכר, כי הם המאפשרים לו להתפלל ביישוב הדעת וללמוד תורת ה', לחנך בניו ולנהל ביתו בדרך ה'. אבל עבודה ומנוחה בלבד, בלא שיהיו מכשיר לרוחניות ולמצוות, אינם נושאים שכר!"

סיפור נפלא הוא, ולקחו כה נוקב ומחייב. ורמוז הוא בתורה, בתחילת פרשתנו: "וזה מעשה המנורה מקשה זהב, עד ירכה עד פירחה מיקשה היא, כמראה אשר הראה ה' את משה כן עשה את המנורה."

והסביר רבינו ה"חפץ חיים" זצ"ל: המנורה הטהורה רומזת לתורה, "תורה אור". השמן הזך רומז לחכמה, הבזיכים, הפיתוחים הכפתורים והפרחים רומזים לפרטי הדינים, הכל "כמראה אשר הראה ה' את משה", הכל ניתן למשה מסיני. אך הנה דבר חידוש: גם "ירכה", הכן המעמיד, הרומז לפרנסה המאפשרת את לימוד התורה - גם היא מיקשה אחת, חטיבה אחת עם המנורה עצמה, וגם היא זהב טהור! כי כאשר מטרתה להיות בסיס וכן לתורה הקדושה - נוטלים גם עבודה שכר! (אור לישרים)

אבל אכלתי ארוחת בוקר וקינחתי בספל קפה וסיגר. כמוהו. אמנם לא ברכתי, אבל הלכתי לבנק וחזרתי לארוחת הצהריים. כמוהו. ושוב, לא ברכתי אחריה אבל נחתי מנוחת צהריים. כמוהו. לא קיבלתי דורשי תרומות אלא הלכתי למשחק חברתי - אבל חזרתי כמוהו לארוחת הערב, ולאחר משחק שחמט שכבתי לישון". לא תורה, לא תפילה, לא חסד, לא החזקת תורה, ובית הדין פסק: "גיהנם".

התקומם הלה, וחקר: "גן העדן שפסקתם לחברי - על התפילה והלימוד והחסד בלבד נפסק?! אמרו לו: "לא, הוא קיבל שכר על עשרים וארבע שעות ביממה!"

טען הלה: "והלא עשרים שעות היו זהות, לי ולו - מדוע לא אקבל תמורתן שכר?!"

ענוהו: "משל למה הדבר דומה? לסוחר הקונה תבואה מן האיכר, שקי תבואה המעורבת במוץ ותבן ואף צרורות עפר. כך בוחר האיכר למכרה, ומקבל עבורה את מחירה. אך אם יבוא אדם ויבקש למכור את המוץ לבדו ולקבל עבורו את מחצית המחיר - הלא ילעגו לו..."

לפני כמאתיים שנה נפטר בווינה השר רבי שמשון ורטהיימר ז"ל, בנקאי אמיד, תומך תורה ומפעלי חסד. זמן קצר לאחר מכן סח הצדיק הקדוש רבי חיים מצאנז זצ"ל לחסידיו: בואו ואספר לכם מה אירע בדינו של השר היהודי מווינה.

תמהו, והצדיק פתח וסיפר: כשעלה למרום, נתבקש למסור דין וחשבון. אמר: "סדר יומי קבוע היה. בבוקר קמתי והלכתי לתפילה, ושבת לביתי לארוחת בוקר. אחריה שתיתי קפה, עישנתי סיגר, ועברתי על העיתונים. אדם במעמדי חייב להיות מעודכן. ברכתי על מזוני והלכתי לבנק עד לצהריים. שבת לביתי לארוחת צהריים, אכלתי וברכתי והלכתי לנוח. כשקמתי, הגיעו גבאי הצדקה ונציגי הישיבות, שטחו את בקשותיהם וקיבלו את תרומתי. לאחר מכן עליתי לבית הכנסת לתפילת מנחה, שיעור תורה ותפילת ערבית. לאחר התפילה היה לי שיעור נוסף, ארוחת ערב ומשחק שחמט, להפיג את מתיחות היממה. קריאת שמע שעל המיטה ושינה. זהו, כזה היה סדר יומי."

שמע בית הדין, והחליט: "גן עדן!"

באו שני מלאכים צחורים להוליכו למקומו, ואחריו התייצב לדין חברו, אף הוא בנקאי, שנפטר באותו היום. מתחילה פחד ורעד מהדין הנורא, כי לא שמר תורה ומצוות. אבל מששמע את דברי קודמו, נרגע. כשהתבקש למסור דין וחשבון, הצהיר: "סדר יומי אף הוא קבוע היה, כמעט כסדר יומו של קודמי. ניתן לומר שהיה זהה בשלושת רבעי היממה: גם אני קמתי משנתי. אמנם לא הלכתי לבית הכנסת,

שביבי אור

ערכם של מעשים 'קטנים'

ראה הצלחה בלימודיו, וגם בחברה לא ראה את עצמו משתלב בצורה מניחה את הדעת. הוא היה ממש שבור, והחליט לחזור הביתה. אם היה חוזר הביתה, כנראה שהיה יוצא יהודי פשוט, יהודי כשר, אך ודאי לא תלמיד חכם. היה זה באותו יום בו נתנו לו הוריו רשות לקנות לעצמו כרטיס טיסה ולשוב הביתה. הוא ישב בישיבה, והחליט שילך לקנות כרטיס. והנה ניגש אליו אותו ראש ישיבה [שהיה אז בחור בגילון], וסיר לו את הצווארון. מעשה זה גרם לו לתחושה כה נפלאה: הנה למישהו איכפת ממני! ואם כך, החליט מיד, אינני חוזר הביתה!

ואכן הוא נשאר בישיבה, וברכות הימים נעשה ת"ח גדול. ושנים רבות אח"כ, כשחיתן את בתו, זכר עדיין את אותו בחור שסידר לו את הצווארון והזמינו ברוב כבוד להשתתף בשמחתו.

אי אפשר לדעת מה יכולה מילה טובה בזמן הנכון לעשות למישהו!

גם המצוה הקטנה ביותר היא מצוה! חיוך, אמירת "בוקר טוב". גם אדם שלא צריך חיוך מעריך כשמחייכים אליו. וא"א לדעת מי צריך חיוך!

אם יש לך רגע פנוי, תאמר פרק תהלים!

אין דבר קטן מדי עבור ה', ולא צריך להיות דבר קטן מדי גם עבור כל אחד ואחד מאתנו.

(תפארת שמשון)

והעם לא נסע עד האסף מרים, זה הכבוד חלק לה המקום בשביל שעה אחת שנתעכבה למשה כשהושלך ליאור. כאן רואים עד כמה החשיבה התורה כל מעשה של יהודי, גם אם בעינינו הוא נראה קטן ולא כ"כ חשוב. ישנם דברים שאנו מסיחים את דעתנו מהם לא משום שהם מדי גדולים עבורנו, אלא עקב היותם קטנים מדי עבורנו. אנחנו אוהבים מצוות גדולות, רועשות. אך האמת היא שאין לשער ולתאר גם את ערכם של המעשים הקטנים ביותר!

כשם שאין דבר מדי גדול עבור השי"ת, באותה מידה גם אין דבר מדי קטן עבורו יתברך.

אספר לכם מעשה ששמעתי על ראש ישיבה אחד. יום אחד הוא מקבל הזמנה לחתונה שתיערך בשוויץ. להזמנה צורף כרטיס טיסה, ונכתבה עליה הבקשה: "אנא ממך, בא לחתונת בתי"! הוא ניסה להיזכר מיהו השולח, ואז נזכר שיהודי זה למד אתו בישיבת פוניבז' בצעירותו. היה הדבר לפלא בעיניו: הרי הוא בקושי הכיר אותו. נכון, הם למדו יחד בישיבה, אך עד כדי כך שישלח לו הזמנה עם כרטיס טיסה!?

הוא התקשר אליו ושאל אותו: מה פתאום החלטת להזמין אותי להשתתף בשמחתך, ועוד להעניק לי כרטיס טיסה, הרי לא היה לנו כמעט קשר?

פתח אותו יהודי וסיפר: באותם ימים הוא הגיע לישיבת פוניבז' משוויץ כבחור צעיר, והיה קשה לו מאוד. הוא לא

נצור לשונך

מוסר באיזה תחום בתורה אין שאלות?

אמר האדמו"ר מקלוזניבורג זצ"ל בעל ה'שפע חיים': "כל יהודי, שלא למד את ה'חפץ חיים' לכל הפחות מאה פעמים עד שידע אותו על בוריו, עד שלפני כל דיבור יוכל לדעת האם מותר לומר את אותו דיבור או לאו – עליו לבוא לשאול שאלה לפני שמוציא דיבור שיש בו חשש".

ואמר בביקורת: "פונים אלי בשאלות בכל העניינים שבתורה, אפי' בדברים שההיתר בהם פשוט ביותר או בעניינים שיש בהם חומרות שונות, ורק בעניין זה של לשון הרע עדיין לא באו לשאול אותי, מדוע במצווה זו אין שאלות?" (הפה קודש קדישים)

הלכה

שאלה: רציתי לשאול האם מותר לי לומר על פלוני שהוא 'מודרני' – לא בנוגע לצורך כלשהו או למטרת שידוך, אלא סתם, תוך כדי דיבור, שכן מצוי מאוד שכשם שאומרים על אדם 'הוא חסיד' או 'הוא ליטאי', מקובל שאומרים גם 'הוא מודרני'.

תשובה: מכיוון שידוע ברבים כי פלוני הוא מודרני, לכן – אם אומרים זאת תוך כדי שיחה, בלי שמתכוונים לפרסם את הדבר או לגנותו – מותר. אבל אם המטרה היא לספר את חסרונותיו או לגנותו, אזי אסור. (משיב שלום)

קוה אל ה'

צורת חיים עם השי"ת

מדברים הרבה על אמונה ובטחון, לחיות עם ה', שה' יהיה בקרבנו. השאלה היא: איך מיישמים זאת הלכה למעשה. נצייר לעצמנו: אדם מתקשר לרעיתו ומבקש ממנה להכין את הארוחה בשעה חמש, כי הוא מאוד ממהר לטיסה. הוא מגיע הביתה, ומגלה שהארוחה עדיין אינה מוכנה ואשתו עסוקה כרגע בשיחת טלפון עם חברה.

כעת, באפשרותו לנקוט באחד משני הדרכים; הוא יכול לצעוק ולומר: 'הלא בקשתי ממך להכין את הארוחה בזמן', ואז היא תתרגז כי החברה שמעה אותו צועק עליה, ויתפתח ביניהם ויכוח. והוא יכול לבחור דרך שניה – לפני שהוא נכנס הביתה להחליט בלבו: "אני מאמין באמונה שלימה שהבורא יתברך הוא העושה ויעשה לכל המעשים". אם הארוחה לא מוכנה – כך רצה ה'. מדוע לא הכין לי ה' ארוחה? פשוט מאוד! וכי מגיעה לי בכלל ארוחה?! מה עשיתי כדי שתגיע לי?

זו צורת חיים אחרת, לחיות עם ה'. התורה מגלה לנו שכך התחיל כל החורבן של עם ישראל, כי לא היו מוכנים לחיות צורת חיים כזאת עם השי"ת. הם חשבו שעליהם להתעלות לדרגה כזאת, וזה יותר מדי עבורם. הם לא הבינו, שאם חיים עם ה', ה' נותן את הכח ואת הגדלות לחיות כך.

בענין זה אמשול לכם משל נפלא.

פעמים רבות נגשים לאדם חלוני ומדברים אתו דברים הגיוניים: תראה כמה חורבן מונח בצורת החיים שלך, תראה כמה חיי תורה יפים, שמחת החיים שזוכים לה וכו', אבל הוא אינו מוכן עדיין לקבל על עצמו עול תורה ומצוות. מדוע? הוא אומר לעצמו: בעצם היהודי הדתי הזה רוצה שאפסיק להיות אני ואהיה כמוהו. אם אהיה דתי, אצטרך לותר על האישיות שלי ולהיות מישו אחר, ואני רוצה להיות עצמי!

זו טעות. כי כשאדם מקבל על עצמו עול תורה, הוא לא מפסיק להיות הוא, אלא הוא הופך את עצמו לאדם יפה יותר. "טעמו וראו כי טוב ה'". אנו כבר בתוך היופי, ואנו אומרים לזה שרחוק מקיום תורה ומצוות: אילו היית טועם רגע אחד של שבת, היית מגלה מיד את העונג וההנאה שבקיום המצוות. הבעיה היא שהוא מחוץ לתמונה ואינו מבין, לכן קשה לו לקבל את הדברים ולנסות להשתנות.

כך גם לגבינו – כשאומרים לאדם שעליו להפסיק לקרוא עתונים ולהקשיב לכלי התקשורת, הוא טוען: מה פירוש, הרי זה חלק מהחיים שלי, אינני יכול כל הזמן רק לחיות עם השי"ת, לאכול כל הזמן רק מן. אבל הקב"ה כביכול אומר לנו: "טעמו וראו כי טוב ה'", תנסו ותראו כמה יפים וצדיקים יכולים אתם להיות. (פניני רבי שמשון)

חכמת נשים

"שלי ושלכם שלה"

בספר 'וזאת ליהודה' מסופר על אשת הרה"ג רבי יהודה צדקה זצ"ל:

השיקולים שהנחו את שני הצדדים בהסכמתם לשירוך היו קשורים בשאיפתו של רבינו, שיהיו כל שנותיו קודש לתורה. כיון שראהו אביו רבי שאול בשקידתו, בצמאנו הבלתי פוסק ללימוד התורה, הבין שצריכים לחפש עבורו כלה כזאת אשר תרצה לדרך שבחר בה דהיינו לשבת כל ימיו באהלה של תורה, ולא תדרוש ממנו לצאת לשוק החיים – חזיון נדיר בימים ההם.

בעת שנפגשו לראשונה, לא ביקש רבי יהודה צדקה כי אם לדעת: האם תסכים בנפש חפיצה שישב ויעסוק בתורה כל ימיו? האם תקבל באהבה כשיחזור הביתה מאוחר, כי גם בלילות לא יכבה נרו? היש לה נכונות לסכול ותניחהו ללמוד אפי' אם יצטרכו לחיות חיי צער ודחקות? אמרו: לא בכדי נקראה צדיקה זו בשם 'פהימה' ('חכמה' בערבית), אשר במענה לכל שאלותיו פתחה פיה בחכמה ותאמר: 'הן', 'מסכימה אני', 'מרוצה אני' – ומשמים אמרו לדבק טוב.

כשהלכה צדקת זו לבית עולמה, ביום ג' שבט תשל"ט, והיא בת ס"ז, סיפר רבינו יהודה אצל מיטתה מקצת שבחיה, באומרו שלכל אורך ארבעים וחמש שנות נישואיהם לא ביטלה אותו אף יום מלימודיו בישיבה. למרות שהייתה סובלת יסורים ומחלות, ועל אף קשיי עניה ומרודה, מילאה ברצון ובאהבה את התפקיד והיעוד שלה – לנהל ביתם, ולגדל ילדים, מתוך צמצום ודחקות. "שלי ושלכם שלה" נהג לומר לבניו ולתלמידיו.

העלון מוקדש לעילוי נשמת
ר' חיים חתנתו בן ביה ז"ל
נלב"ע ג' סיון תשס"ה
ת.נ.צ.ב.ה.

העלון מוקדש לעילוי נשמת
מזל בת סוליקה ז"ל
נלב"ע י"ח אלול תשע"ח
ת.נ.צ.ב.ה.

העלון מוקדש לעילוי נשמת
ר' עמרם בן פרחא ז"ל
נלב"ע י"ד שבט תשע"א
ת.נ.צ.ב.ה.

העלון מוקדש לעילוי נשמת
רחל בת תמו ז"ל
נלב"ע ד' טבת תשס"ו
ת.נ.צ.ב.ה.

העלון מוקדש לעילוי נשמת
ר' דוד בן רחל ז"ל
נלב"ע ט"ז אלול תשנ"מ
ת.נ.צ.ב.ה.